

SPORT POMORSKI

BEZPŁATNY DODATEK DO „ECHA GDANSKIEGO“

Nr. 52.

Czwartek, dnia 29-go grudnia 1927 r.

Rok II.

Zastanówmy się.

I znowu w życiu sportowym minął czasokres zwany rokiem. Jesteśmy na starcie nowego, 1928 roku. Zastanówmy się więc nad stanem sportu na Pomorzu w r. 1927. Cośmy zyskali, jaka dziedzina sportu się podniosła, a która zwolniła tempo.

Najwyżej na Pomorzu stoi **hippika**. Jeździecka ekipa Grudziądzka jest najwyższą sławą Pomorza. Jej wysokie wyniki, wzbudziły podziw i uwielbienie nawet u tak wysoko usportowanego narodu, jakim są Amerykanie. Jej zwycięstwa w Nowym Yorku odbiły się głośnieym echem po całej kuli ziemskiej.

Drugie miejsce zajmuje na Pomorzu **wioślarstwo**, reprezentowane przez Bydgoskie Towarzystwo Wioślarskie, zajmujące naczelne miejsce w tabeli wyników PZTW., czyli pierwsze miejsce w Polsce.

Trzecie miejsce należy się **lekkoatletyce**. Biniakowski, Gędziorowska, Majtkowski St. — oto nasza tuż, chlubnie reprezentujące Pomorze na tegorocznych zawodach międzypaństwowych: Polska — Jugosławia, Polska — Czechosłowacja, Polska — Austria.

Czwarte miejsce, przeznaczamy w tym roku do niedawna dominującej **piłce nożnej**. Czynimy to ze względu na osłabione w tym roku wyniki drużyny Toruńskiego Klubu Sportowego.

Żałować należy, że sport ten, przez rozbitcie swego Związku stracił w tym roku tak wiele na swej spójności i poważaniu.

Piąte miejsce przypada świeżo tu zorganizowanemu **plywactwu**, które w jednym roku potrafiło zrzeszyć w PZP. aż 23 kluby. Wyniki uzyskane w pierwszym roku, można uważać za dobre.

Tyborski, Terlecki, Grochowski, Bunzel, Gordon — w roku 1928, przybliżą się do rekordów polskich.

Szóste miejsce zajmuje **sport tenisowy**, który pozostawił tu duże postępy wszędzie i w całym. Nie posiadamy jeszcze błyskotliwych talentów, ale zato mamy liczną klasę średniego poziomu.

Następnie idą kolejno: atletyka, kolarstwo, boks, gry ruchowe.

Tak wyglądają wyniki sportowe. Jeżeli z kolei rzucimy okiem na wyniki organizacyjne, to pierwsze miejsce w wynikach tegorocznej pracy, zajęło bezapelacyjnie **plywactwo**. Podupadła znacznie lekkoatletyka. W piłce nożnej nastąpiła z końcem roku radykalna zmiana na lepsze. W tenisie nastąpiła znaczna poprawa. W kolarstwie — jak dawniej, a nawet gorzej, bo uwidacznia się zanik twórczej inicjatywy. Najpracowitszem jest kolarstwo grudziądzkie. W atletyce brak jest ludzi chętnych do pióra — brak propagandy. Dodatnio odbija się od reszty sekcja przy Sokole w Podgórzu (Toruń). Boks najlepiej prosperuje w Grudziądzu.

Na szczególne podkreślenie zasługuje zorganizowanie w tym roku pięciu żeńskich zrzeszeń sportowych na Pomorzu, które n. b. wcale dobrze pracują.

Najwymowniejszym dowodem podniesienia się liczebnego i wzrostu organizacyjnego jest to, że rok 1927, zainicjowały w Bydgoszczy cyfrą 112 zrzeszeń wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, z liczbą 9.520 członków.

Towarzystwom uprawiającym ćwiczenia przysposobienia wojskowego należy się osobna, chlubna wzmianka.

Mamy powody, aby nie wchodzić tu w szczegóły cyfrowe. Zaznaczamy jednak, że przysposobienie wojskowe w tym roku, znalazło głębsze zrozumienie.

Wszystkie zrzeszenia, jak: Powstańcy i Wojacy, Sokoli, Hufce Szkolne, Harcerstwo, związki rezerwistów, Hallerczycy, pracowały o wiele ofiarniej.

Na dochód tegorocznej pracy, należy również wciągnąć zorganizowanie Pom. O. Z. H. L. w Toruniu. W tym roku hokej na lodzie cieszy się powodzeniem jak nigdy dotychczas. Jest to dużą zasługą p. Szczerbowskiego R. z Torunia, oraz kilku innych gorliwych członków TKS-u, jak: Bloch, Gonczarzewicz, Stogowski.

W krótkim czasie zorganizowano 13 drużyn hokejowych, i gdyby nie kapryśna zima, to sport ten byłby porwał za sobą szerszą liczbę klubów.

Na dochód tegoroczny również wpisać należy to, że w organizacjach W. F. i P. W. umocnionem zostało zrozumienie różnicy w celach i pracach organizacji sportowych a politycznych.

Na Pomorzu nie mogłoby mieć miejsce zdarzenie, jakie niedawno temu miało miejsce w Poznaniu, gdzie prezesi związków sportowych złożyli swoje podpisy pod protestem, noszącym wszelkie znamiona dążności partyjno-politycznych.

Sportowcy na Pomorzu są o wiele lepiej uświadomieni o celach i zadaniach zrzeszeń W. F. i P. W. Tu od razu umieją odróżnić sport od polityki.

Największą jednak zdobyczą sportu w tym roku jest wzięcie sportu pod opiekę władz państwowych. Do niedawna musieliśmy być zwracać się z uniżoną gorącą prośbą do pp. wojewodów, starostów, prezydentów miast o przybycie na zebrania. Dzisiaj jest wręcz przeciwnie. Wojewodowie, starostowie i prezydenci, zwołują i przewodniczą zebraniom z urzędu. Również uchwała ostatniego Zjazdu Związku Miast, nakładającą na gminy obowiązek budowania boisk i wydzielania gruntów, ma doniosłe w skutkach na przyszłość znaczenie. Albo decyzja Banku Gospodarstwa Krajowego, który postanowił udzielać kredytów na budowę boisk i pływalni, czyż to nie jest ułatwieniem doniosłym w skutkach?

Tak, rok 1927, był rokiem dla sportu przełomowym.

Tyle co do postępów organizacyjnych. Jeżeli teraz przejdziemy do wyników technicznych, w budowie nowych boisk, pływalni itp., to z zalem spostrzeżemy, że w tej dziedzinie postępy są bardzo skromne, prawie żadne, nie zdążające równolegle z wynikami organizacyjnymi. Dalszy rozwój sportu jest wstrzymany brakiem boisk, pływalni, torów, hal gimnastycznych.

Zrealizowaniem tych potrzeb zajęły się miejskie i powiatowe K. W. F. i P. W.

Rok 1928 powinien być okresem pracy właśnie w tej dziedzinie.

Albrycht.

Żaloszne wieści.

Ostatni miesiąc kończącego się roku przyniósł wiele żalobnych wieści i dotkliwych strat w sporcie. Dnia 8 bm. zmarł w Rudce, długoletni członek P. Z. T. W., referent Komisji Sportowej Polskiego Związku Tow. Wioślarskich p. Szreter. W Paryżu zmarł Edward Kleinadel, najlepszy tenisista polski odbywający tam swój trening.

W Dzikowie, zginął tragiczną śmiercią Alfred Freyer, najlepszy długodystansowiec, chluba sportu polskiego.

Ostatnio, w dniu 27 bm., zamordowano w Małej Wsi, słynnego bramkarza Cracovii, Stefana Popicla. Są to straty dla sportu zbyt bolesne.

Z powodu śmierci Freyera.

Warszawa, PAT. Dyrektor Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego wysłał na ręce ojca zmarłego śmiercią tragiczną w Dzikowie polskiego lekkoatlety Freyera następującej treści depezę: Łącznie z całym polskim światem sportowym przesyłam Szanownemu Panu wyrazy współczucia z powodu straty Ich syna i chluby sportu polskiego, który zginął bohaterką śmiercią przy ratowaniu bezcennych skarbów polskiej kultury narodowej. (—) Dyrektor Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego: Ulrych, pułkownik sztabu generalnego.

Obchody gwiazdkowe.

O obchodach gwiazdkowych piszemy i pisać będziemy b. mało a to dlatego, iż obchody te opisuje dość szeroko prasa codzienna. Wspomnimy tu tylko o tych obchodach, na których połączono dobre z pożytecznym, czyli o tych, na których wręczano nagrody i odznaczenia sportowe.

Bydgoski Klub Wioślarek.

Na obchodzie gwiazdkowym, wydano żetony i dyplomy pp. Kaubównie i Pfizenreuterównie za tegoroczne wyniki pływackie.

Bydgoskie Towarzystwo Wioślarskie.

Obchód urządzony w dn. 20 bm., zgromadził wielką liczbę członków. Wydano następujące nagrody:

Dyplomy mistrzowskie PTZW otrzymali pp.: Jankowski E., Drewek B., por. Napierała J., Młodyszewski J.

Żetony pamiątkowe. Za największą ilość przebytych kilometrów: Birkholz 6.325 km., Podemski 2.720 km., Szwaykowski 2.170 km. Za długoletnią gorliwą pracę dla B. T. W.: Brzeziński, Dudkowski. Za zasługi położone dla B. T. W.: Dr. Czajkowski, Borys C., dyr. Jankowski. Za najlepsze wyniki turystyczne w roku 1927: Podemski, Szwaykowski. Za gorliwą pracę dla B. T. W.: Jakubowski, Październy. Za wybitną propagandę wioślarstwa bydgoskiego w prasie sportowej: Albrycht.

Klub Sportowy „Polonja”.

Gwiazda „Polonji” była skromna, lecz serdeczna. Przy stole zasiadło około 50 polonistów. Za udział i zwycięstwo w ostatnim turnieju szóstkowym wydana żetony pamiątkowe pp.: Doleckiemu, Buczkowskiemu, Nowakowi, Borysiakowi, Wojtakowi i Hybiakowi. Nagrody PZP. i Pom. PZP. za zwycięstwa pływackie otrzymali: Białkowski, Jeszke, Zakryś. Zaznaczyć należy, że sekcja pływacka K. S. Polonja, oprócz licznych nagród jednostkowych zdobyła dwa puchary i dwie piękne statuetki.

Na ślizgawkę!

Gdy chcesz użyć przyjemności
Z łyżewkami na lód spiesz,
Tam rozruszasz swoje kości...
Na ślizgawkę śmiało bieź.

Sport łyżwiarski jest przemily,
Więc młodzieży pełno tam,
Każdy, wierzac w swoje sily,
Uczy się „holendra” sam.

Nie brak starszej generacji —
I dziecińy małe są,
Puszcza się po tafli szklistej,
Choć w kolanach nogi drżą.

Tam hartujesz wolę, ciało,
Pókiś młody, póki czas,
To co czynisz wciąż jest mało,
To co ćwiczysz dla się masz.

Bo gdy znajdziesz się na lodzie,
Prężysz mięśnie niby stal,
Wir zawrotny cię porywa
Pędzisz hen, w bezkresną dal.

Precz z za pieca kto z Was żyje,
Niech gnuśności kładzie kres
Niechaj w domu nikt nie gnije,
Dokąd czas za łyżwy bierz.

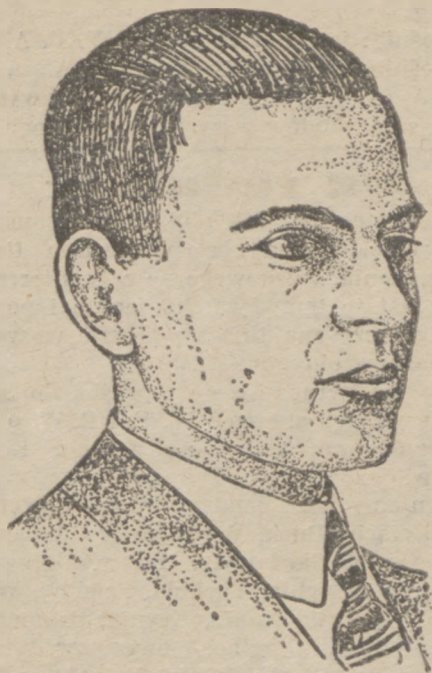
W. Sławiński jun.

Piłka nożna.

Bydgoszcz. Astorja — OPN. „Sokół” 1 2:2. „Iron” — II Astorja 3:8.

Gdańsk. Warta (Poznań) — Schutzpolizei 2:3; Warta — Danziger Sportklub 4:3.

Gdańsk, 27. 12. PAT. Zawody piłki nożnej pomiędzy reprezentacyjną drużyną piłkarską Warszawy a Robotniczym Klubem Piłki Nożnej w Gdańsku zakończyły się za pierwszym razem zwycięstwem Warszawy 7:2, za drugim razem remisowo 3:3.

P. Birkholz

członek B. T. W. przebył w tym roku łodzią 6.325 km., ustanawiając nowy rekord Polski.

Życzenia noworoczne.

CZYTELNIKOM „SPORTU POMORSKIEGO”

serdeczne życzenia

DOSIEGO ROKU

składa

Redakcja.

Życzenia Dosiego Roku, składamy Zarządowi klubów i wszystkim pływakom zrzeszonym w Pomorskim Okręgowym Związku Pływackim.

Za Zarząd Pom. O. Z. P.

Rotnicki, sekretarz. Z. Malicki, prezes.

Wydawnictwu „Dziennika Bydgoskiego”. Aby ofiarność na cele W. F. i P. W. w roku 1928 — nie zmalała.

B. T. W. Pobudowania swojego szalasu, uczestnictwa w Olimpiadzie.

K. W. F. i P. W. na m. Bydgoszcz. Aby opracowany budżet nie został okrojony.

Radzie Miejskiej m. Bydgoszczy. Zatwierdzenia budżetu K. W. F. i P. W.

Magistratowi m. Bydgoszczy. Wstawienia do budżetu potrzebnej kwoty na wyposażenie w sprzęt miejskich sal gimnastycznych.

Kolarzom bydgoskim. Dożycia chwili ukończenia projektowanego od lat 5-ciu toru kolarskiego.

Sokolstwu bydgoskiemu. Domu Sokolego i boiska.

Powstańcom i Wojakom. Pieniądzy na niezbędne potrzeby P. W.

K. S. Polonji. Aby Nowy Rok znięknął serce Urzędu Podatkowego do tego stopnia, aby nie rujnowało Klubu przez ściąganie podatku od „widowisk”.

B. K. W. Wyrobień silnej załogi na przyszłe regaty.

Żeńskiemu Tow. Gimn. „Sokół”. Zgody, dalszego rozwoju, zdobycia licznych nagród w roku 1928.

K. W. „Fritjof”. Przystąpienia na członka PZTW., zgłoszenia sekcji pływackiej do PZP. Leży to w interesie towarzystwa.

K. B. „Heros”. Częstszych zawodów.

T. K. S., Toruń. Założenia sekcji wioślarskiej.

Sokolowi w Toruniu. Przedewszystkiem bijemy czołem za tegoroczną tak żywą i owocną działalność. Radzimy zainteresować się więcej sportem.

Sokolowi w Grudziądzu. Zajęcia pierwszego miejsca w lekkiejatletyce na Pomorzu.

K. S. Gedanja, Gdańsk. Zwycięstwa, zwycięstwa, i jeszcze raz zwycięstwa! No i naturalnie, nadsyłania nam o tem sprawozdań.

Harcerstwu. Domu Harcerskiego, który winien stać przy Stadionie.

„Gazecie Sportowej”. Nowych nożyc.

ŻYCZENIA PERSONALNE.

P. Blochowi K. Kalendarzyka kieszonkowego do robienia notatek dla lepszego zapamiętania danych zamowień.

P. Dostatniemu. Pióra, atramentu i papieru.

P. redaktorowi Tece. Wyznaczenia w Tow. Powstańców i Wojaków takich referentów oświatowych, którzyby czasem nadsyłali nam sprawozdania z działalności swych placówek.

P. Papińskiemu. Rozwoju „Siódemki”.

Pp. Bączynskiemu i Felskiemu. Przypomnienia sobie adresu „Sportu Pomorskiego”. Zdrowia i powodzenia.

Prof. Wojciechowskiemu. Dobrego adwokata na Walnem Zebraniu Pom. O. Z. L. A.

P. por. Matuszewskiemu. Wyleczenia kolana.

Prof. Pajchłównio. Książki protokołowej i notatnika.

Pp. Gędziłowskiemu, Majtkowskiemu, Biniakowskiemu i Stogowskiemu. Wyjazdu i czynnego udziału w igrzyskach olimpijskich.

P. Gołębiowskiemu. Większej pensji.

P. Maleckiemu. Czasomierza.

P. gen. Thommée. Pozostania na długie lata w Bydgoszczy. Gwiazdki, ale nie tej na niebie, lecz tej na... czapce.

Sobie. Aby wydawnictwo „Dziennika Bydgoskiego” zwiększyło objętość „Sportu Pomorskiego”.

P. Łukowskiemu. Maszyny do pisania.

P. Karolczykowi w Gdańsku. Czynu, czynu, czynu! Dotychczas — „cisza wokoło” i „pusto i glucho”.

Prof. Weberowi. Przyjazdu na zawody w Bydgoszczy.

Prof. Timierowi. Zdrowia i powodzenia.

HOKEJ.

Kraków. Wisła — Makkabi 5:0.

Warszawa. Legja — W. T. Ł. 11:0.

Lwów. Lechia — Czarni 3:0; Pogoń — L. T. Ł. 1:0.

Z zebrania Zarządu Pom. O. Z. P.

W ub. wtorek, odbyło się w Świetlicy Sportowej zebranie Zarządu Pomorskiego Okręgowego Związku Pływackiego, na którym omawiano plan pracy całorocznej, oraz dano dyrektywy delegatom wyjeżdżającym na Zjazd Delegatów P. Z. P., w dniu 8 stycznia we Lwowie.

Zabawa sylwestrowa.

Oddział żeński przy Sokole IV na Bielawkach, urządza w sobotę, dnia 31. XII. br. w sali p. Gońca (Rzeźnia Miejska) przy ul. Jagiellońskiej, zabawę sylwestrową połączoną z różnemi niespodziankami.

K. S. Astorja.

K. S. „Astorja“ Bydgoszcz przy Tow. Powstańców i Wojaków „Maclierz“. — Roczne walne zebranie odbędzie się w piątek, dnia 30 bm. w lokalu zebrań przy ul. Zygm. Augusta 10. Początek punktualnie o godz. 7.30 wiecz. W razie niedostatecznej ilości członków, odbędzie się drugie zebranie o godzinie 8-mej, którego uchwały mają ważność, bez względu na ilość obecnych członków.

Przybycie członków czynnych jak i nieczynnych konieczne. **Zarząd.**

Automobilizm.**Kalendarz sportowy Autombil-Klubu Polski.**

6 maja: jazda konkursowa dla zbadania samochodów do co ilości zużycia środków popędowych i smarów. — Urządza A. C. P.

19 maja: zjazd gwiazdzisty w Łodzi. — Organizuje Ł. K. A.

20 maja: wyścig płaski. — Organizuje Ł. K. A.

27 maja: konkurs zręczności. — Organizuje WKP. A. C.

2 i 3 czerwca: raid. — Organizuje Ł. K. A.

Od 17 do 24 czerwca: polski międzynarodowy raid samochodowy A. C. P.

6 do 8 lipca: raid Poznańsko-Kaszubski WKP. A. C.

19 sierpnia: wyścig tatrzański K. K. A.

8 do 10 września: raid pań do Lwowa. M. K. A.

9 września: wyścig płaski we Lwowie. M. K. A.

9 września: polski rekord szybkości we Lwowie.

A. C. P.

Ponadto:

23 września: jazda orientacyjna WKP. A. C.

30 września: jazda na lisek. Ł. K. A.

Kr. K. A. — S. K. A. urządza ponadto wyścig górski — dla samochodów wszystkich kategorii.

Od redakcji.

Dążeniem naszym jest, aby „Sport Pomorski“ obejmował całokształt życia wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego na całym terenie D. O. K. VIII. Jest to temwięcej konieczne i pożyteczne, że w Bydgoszczy znajdują się prawie wszystkie zarządy związków okręgowych.

Dlatego też zwracamy się z prośbą do Szan. Zarządów wszystkich zrzeszeń W. F. i P. W. o regularne nadsyłanie nam wiadomości z życia i rozwoju towarzystw.

Poszukujemy korespondentów w następujących miejscowościach: Puck, Wejherowo, Gdańsk, Kartuzy, Kościerzyna, Skarszewy, Tczew, Gniew, Starogard, Chojnice, Gdynia, Tuchola, Sępólno, Więcbork, Koronowo, Wyrzysk, Nakoło, Kcynia, Szamocin, Szubin, Gniezno, Znin, Strzelno, Inowrocław, Włocławek, Lipno, Nieszawa, Sierpc, Rypin, Działdowo, Lubawa, Wąbrzeźno, Chełmża, Chełmno.

Roczniki „Sportu Pomorskiego“.

Redakcja posiada kilka roczników „Sportu Pomorskiego“ z r. 1927, które można nabyć w Redakcji.

Możemy również służyć pojedynczemi numerami dla uzupełnienia roczników.

Gwiazdka Klubu Sportowego „Polonia“.